

Európska
komisia

ZNAČKA „EURÓPSKE
DEDIČSTVO“
USMERNENIA
PRE LOKALITY UCHÁDZAJÚCE

ZNAČKA EURÓPSKE
DEDIČSTVO

Kultúra

EURÓPSKA KOMISIA

Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru
Riaditeľstvo pre kultúru, tvorivosť a šport
Oddelenie D2
E-mail: eac-unite-D2@ec.europa.eu

*Európska komisia
B-1049 Brusel*

PDF ISBN 978-92-76-56314-3 doi: 10.2766/963457 NC-07-22-818-SK-N

© Európska únia 2022

Opakované použitie je povolené len pod podmienkou uvedenia zdroja.

Pravidlá opakovaného použitia dokumentov Európskej komisie sa riadia rozhodnutím 2011/833/EÚ (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39).

Na akékoľvek použitie alebo reprodukciu fotografií alebo iného materiálu, na ktorý sa nevzťahujú autorské práva EÚ, je potrebné povolenie priamo od držiteľov príslušných autorských práv.

Obsah

Aké sú ciele značky „Európske dedičstvo“?	1
Aký je účel tohto dokumentu?	3
Môže sa moja lokalita uchádzať o značku „Európske dedičstvo“?	3
Ako sa vyberajú lokality?	5
1. Predbežný výber na vnútroštátnej úrovni	5
2. Výber na európskej úrovni.....	5
Európska skupina nezávislých odborníkov	6
Čo je potrebné na to, aby bola mojej lokalite táto značka udelená?	6
Aké sú jednotlivé typy žiadostí o lokality?	9
Národné tematické lokality	10
Nadnárodné lokality	11
Procesy monitorovania.....	12
Odňatie alebo zrieknutie sa značky „Európske dedičstvo“	13
Komunikácia týkajúca sa značky „Európske dedičstvo“.....	14
Rozpočet, ktorý je k dispozícii pre značku „Európske dedičstvo“	15
Kontakt.....	15

Aké sú ciele značky „Európske dedičstvo“?

Značka „Európske dedičstvo“ je jednou z najhodnotnejších iniciatív EÚ na posilnenie pocitu spolupatričnosti európskych občanov k Únii. Prostredníctvom značky „**Európske dedičstvo**“ sa oslavujú a podporujú európske lokality, ktoré majú symbolickú európsku hodnotu a zohrávali významnú úlohu v histórii, kultúre Európy a/alebo pri budovaní Európskej únie.

Značka „Európske dedičstvo“ bola zavedená v roku 2006 ako spoločná iniciatíva európskych národných vlád (tzv. medzivládna iniciatíva pre značku „Európske dedičstvo“), pričom sa v roku 2011 zmenila na európsku akciu prostredníctvom rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1194/2011/EÚ zo 16. novembra 2011.

Značkou „Európske dedičstvo“ sa oceňujú lokality, ktoré sa starostlivo vyberajú na **vnútroštátnej i európskej úrovni na základe svojej symbolickej hodnoty a činností, ktoré ponúkajú v záujme zvyšovania povedomia o svojej úlohe v dejinách a kultúre Európy** a/alebo pri budovaní Európskej únie.

Keď sa vybraným lokalitám udelí značka „**Európske dedičstvo**“, stanú sa súčasťou **siete lokalít, ktoré ovplyvnili históriu Európy.**

Tieto lokality, ktoré majú široký záber – od úsvitu civilizácie až po dnešnú Európu, pozývajú návštevníkov, najmä mladých ľudí, aby spoznali všetky druhy kultúrneho dedičstva z európskeho pohľadu. **Značka „Európske dedičstvo“ je úplne prvou iniciatívou EÚ, ktorej cieľom je spojiť občanov EÚ na základe ich spoločného dedičstva a zlepšiť ich vedomosti o Európskej únii.** Značka „Európske dedičstvo“ prispieva k posilneniu **pocitu spolupatričnosti európskych občanov k Európskej únii**, najmä pokiaľ ide o **mládež**, a to na základe spoločných hodnôt a prvkov európskej histórie a kultúrneho dedičstva, ako aj k oceneniu **národnej a regionálnej rozmanitosti**. Akcia takisto prispieva k posilneniu vzájomného porozumenia a medzikultúrneho dialógu. **Značka „Európske dedičstvo“ sa zameriava na symbolickú hodnotu lokalít, ktoré zohrávali významnú úlohu v histórii a kultúre Európy a/alebo pri budovaní Únie, a na zvýšenie ich spoločenského významu.**

Podľa [rozhodnutia č. 1194/2011/EÚ](#) zo 16. novembra 2011, ktorým sa ustanovuje akcia Európskej únie na podporu značky Európske dedičstvo, sa každé dva roky **lokality uchádzajúce sa o značku „Európske dedičstvo“ vyzývajú, aby predložili projektovú žiadosť o udelenie značky.** Realizácia projektu sa má začať najneskôr do konca roka, v ktorom ich Komisia určila za lokality, ktorým by sa mala značka udeliť. Projekt by mal zahŕňať činnosti zamerané na zvýšenie informovanosti o európskom význame lokality.

Bude zahŕňať aj **vzdelávacie činnosti**, najmä pre mladých ľudí, na prehĺbenie vedomostí o spoločnej histórii Európy a uvedomení si jej spoločného, hoci **rozmanitého dedičstva, ako aj na posilnenie pocitu spolupatričnosti** k spoločnému priestoru. Pokiaľ ide o lokality uchádzajúce sa o značku, mal by sa

okrem toho predložiť **pracovný plán, aby bolo možné vyhodnotiť ich operačnú kapacitu** na realizáciu predkladaného projektu.

Aký je účel tohto dokumentu?

Tieto usmernenia vychádzajú z [rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1194/2011/EÚ](#) zo 16. novembra 2011, ktorým sa zaviedla **značka „Európske dedičstvo“**.

Cieľom usmernení je poskytnúť žiadateľom:

- informácie o oprávnenosti lokality,
- informácie o celkovom procese podávania žiadostí,
- informácie o značke „Európske dedičstvo“,
- informácie o lokalitách, ktorým sa značka udelila.

Posledná aktualizácia tohto dokumentu: júl 2022

Pracovné dokumenty a informácie o značke „Európske dedičstvo“ sú k dispozícii na adrese <https://culture.ec.europa.eu/cultural-heritage/initiatives-and-success-stories/european-heritage-label/application-process-of-the-european-heritage-label>.

Ďalšie informácie získate na e-mailovej adrese EAC-EUROPEAN-HERITAGE-LABEL-COORDINATION@ec.europa.eu.

Môže sa moja lokalita uchádzať o značku „Európske dedičstvo“?

Značka „Európske dedičstvo“ je dostupná pre lokality v **25 členských štátoch**, ktoré sa zúčastňujú na akcii: *Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko*. Nárok na značku „Európske dedičstvo“ majú preto iba lokality, ktoré sa nachádzajú v uvedených 25 členských štátoch. To platí aj pre **nadnárodné lokality**, v prípade ktorých sa všetky zúčastnené lokality musia bez výnimky nachádzať v jednom z týchto členských štátov.

Na účely značky „Európske dedičstvo“ podľa rozhodnutia č. 1194/2011/EÚ **„lokality“** znamenajú *pamiatky, prírodné lokality, lokality pod vodou, archeologické, priemyselné alebo mestské lokality, oblasti kultúrnej krajiny, pamätné miesta, kultúrny tovar a predmety a prvky kultúrnej hodnoty, nehmotné dedičstvo spojené s určitým miestom vrátane súčasného dedičstva*.

V prípade kultúrneho tovaru a predmetov a prvkov kultúrnej hodnoty, ako aj nehmotného dedičstva by malo existovať jasné prepojenie takýchto lokalít s fyzickým priestorom, v ktorom sa realizuje uvedený **projekt** týkajúci sa značky „Európske dedičstvo“. Mal by sa zabezpečiť prístup pre čo najširšiu verejnosť.

Ďalšie informácie o rôznych typoch lokalít a rôznych typoch žiadostí nájdete v oddiele 6.

Ako sa vyberajú lokality?

Proces, pri ktorom sa vyberajú lokality na udelenie **značky „Európske dedičstvo“**, má dve fázy.

1. Predbežný výber na vnútroštátnej úrovni

Členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na akcii na podporu **značky „Európske dedičstvo“**, sú zodpovedné za predbežný výber lokalít. Lokality môžu predkladať žiadosti [národným koordinátorom](#) v ich krajinách.

Každý členský štát môže predbežne vybrať najviac dve lokality v rámci každého výberu, pričom si každý členský štát stanovuje vlastné postupy predbežného výberu lokalít, ako aj vlastný harmonogram výberu.

Lokality uchádzajúce sa o značku by mali používať **formuláre žiadostí, ktoré členské štáty sprístupnili** na účely žiadostí o samostatné, národné tematické a nadnárodné lokality. Všetci **uchádzači** by mali tento formulár vyplniť a **zaslať národnému koordinátorovi** zodpovednému za predbežný výber lokalít na vnútroštátnej úrovni.

Členské štáty by mali Komisii zaslať formuláre žiadostí predbežne vybraných lokalít **do 1. marca roku, v ktorom sa koná výber.**

Formuláre žiadostí by sa mali predkladať v **jazyku(-och) používanom(-ých) v predbežnom výbere na vnútroštátnej úrovni, ak ide o jazyk(-y) patriaci(-e) k 24 úradným jazykom EÚ**. Okrem toho **by sa formuláre žiadostí mali v záujme efektívnejšieho procesu výberu zo strany nezávislých odborníkov predkladať aj v angličtine.**

So všetkými otázkami týkajúcimi sa predbežného výberu by sa lokality uchádzajúce sa o značku mali obracať na národného koordinátora vo svojom členskom štáte.

2. Výber na európskej úrovni

Konečný výber lokalít uskutoční **európska skupina nezávislých odborníkov, za ktorú zodpovedá Európska komisia**. Európska skupina vyhodnocuje žiadosti na základe celkových a špecifických cieľov akcie a kritérií na udelenie značky. V prípade potreby **môže Komisia** v mene európskej skupiny **požiadať lokality uchádzajúce sa o značku o ďalšie informácie týkajúce sa žiadosti.**

Európska skupina odborníkov vydáva správu o predbežne vybraných lokalitách s odporúčaniami na udelenie značky.

Po predložení správy Komisia určuje lokality, ktorým sa má značka udeliť, pričom náležite zohľadní odporúčanie skupiny.

Lokality uchádzajúce sa o značku by mali vziať do úvahy, že podľa [rozhodnutia č. 1194/2011/EÚ](#) má európska skupina odborníkov do konca výberového roka predložiť svoju správu Európskej komisii. Preto **Komisia určuje lokality, ktorým sa má značka „Európske dedičstvo“ udeliť, začiatkom roka nasledujúceho po výbere.** Inými slovami, pričom možno uviesť príklad, v prípade **výberu za rok 2021 Európska komisia formálne vymenuje lokality, ktoré majú získať značku, začiatkom roka 2022.**

Lokality uchádzajúce sa o značku, ktoré nie sú vybrané, aby sa im udelila značka „Európske dedičstvo“, **sa môžu opätovne prihlásiť v nasledujúcich rokoch.**

Ak je lokalita vybraná, značka **sa udeľuje na neurčito** za predpokladu, že lokalita naďalej **spĺňa kritériá značky** a že lokalita dodržiava projekt a pracovný plán predložený spolu so žiadosťou o značku.

Európska skupina nezávislých odborníkov

Za vykonávanie výberu a monitorovanie na európskej úrovni zodpovedá európska skupina nezávislých odborníkov. Zabezpečuje, že na lokality vo všetkých členských štátoch sa náležite vzťahujú kritériá na udelenie značky „Európske dedičstvo“.

Skupina sa skladá z **13 členov** vymenovaných Európskym parlamentom, Radou, Komisiou a Výborom regiónov. Funkčné obdobie členov európskej skupiny je tri roky.

Je zakázané, aby žiadatelia kontaktovali člena európskej skupiny.

Komisia bez predchádzajúceho povolenia **nepovoľuje žiadne kontakty** medzi lokalitami so značkou „Európske dedičstvo“ a členmi skupiny, pokiaľ ide o otázky súvisiace so značkou „Európske dedičstvo“.

Čo je potrebné na to, aby bola mojej lokalite táto značka udelená?

Lokality musia pred udelením značky „Európske dedičstvo“ predložiť na preskúmanie formulár žiadosti.

Značka „Európske dedičstvo“ sa udeľuje na základe týchto kritérií:

- a) **symbolická európska hodnota** lokality a jej **významná úloha v histórii a kultúre Európy a/alebo pri budovaní Únie**;
- b) **projekt** predložený v záujme získania značky „Európske dedičstvo“;
- c) predloženie **pracovného plánu**, v ktorom sa hodnotí operačná kapacita lokalít na realizáciu sľubovaného projektu v súvislosti so značkou „Európske dedičstvo“.

Žiadosti lokalít uchádzajúcich sa o značku sa posudzujú na základe týchto prvkov:

- a) lokalita uchádzajúca sa o značku musí mať **symbolickú európsku hodnotu¹** a zohrávať **významnú úlohu v histórii a kultúre Európy a/alebo pri budovaní Únie**.

Lokalita uchádzajúca sa o značku musí preukázať jeden alebo viacero z týchto aspektov:

1. Cezhraničný alebo celoeurópsky charakter lokalít

Pokiaľ ide o cezhraničný alebo celoeurópsky charakter lokalít, lokality uchádzajúce sa o značku by mali preukázať, akým spôsobom ich minulé a súčasný vplyv a atraktivnosť presahujú hranice členského štátu.

2. Svoje miesto a úlohu v európskej histórii a európskej integrácii a svoju súvislosť s kľúčovými európskymi udalosťami, osobnosťami alebo hnutiami

Pokiaľ ide o európske hnutia, okrem iného môžu zahŕňať *kultúrne, umelecké, politické, spoločenské, vedecké, technologické alebo priemyselné* hnutia, ktoré sú relevantné z európskeho hľadiska a ktoré zahŕňajú niekoľko európskych krajín.

3. Svoju úlohu pri rozvoji a presadzovaní spoločných hodnôt, ktoré sú základom európskej integrácie

Lokality uchádzajúce sa o značku by mali preukázať, že významne prispeli k rozvoju a podpore jednej alebo viacerých z týchto spoločných hodnôt.

Spoločné hodnoty, na ktorých je založená európska integrácia, sú podrobne opísané v [Charte základných práv Európskej únie](#).

4. Projekt predkladaný v záujme získania značky „Európske dedičstvo“

Lokality uchádzajúce sa o značku musia predložiť projekt v záujme získania značky „Európske dedičstvo“, ktorého realizácia sa začne najneskôr do konca

---

¹ V článku 2 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, že „*Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.*“

roka, v ktorom ich Komisia určila za lokality, ktorým by sa mala značka udeliť. Projekt musí obsahovať všetky tieto prvky:

- zvyšovanie povedomia o **európskom význame lokality**, najmä prostredníctvom vhodných informačných činností, označenia a odbornej prípravy personálu,
- organizovanie **vzdelávacích činností**, najmä pre mladých ľudí, na prehĺbenie vedomostí o spoločnej histórii Európy a uvedomení si jej spoločného, hoci rozmanitého dedičstva, ako aj na posilnenie pocitu spolupatričnosti k spoločnému priestoru,
- podporovanie **viacjazyčnosti a uľahčovanie prístupu** k lokalite využívaním viacerých jazykov Únie,
- účasť na **činnostiach sietí lokalít so značkou** s cieľom vymieňať si skúsenosti a iniciovať spoločné projekty,
- **zviditeľňovanie a zatraktívňovanie lokality v európskom meradle** využívaním možností, ktoré so sebou prinášajú nové technológie a digitálne a interaktívne prostriedky, ako aj úsilím o synergie s inými európskymi iniciatívami.

Ak to umožňuje špecifický charakter lokality, je vítané a podporované organizovanie umeleckých a kultúrnych aktivít, ktoré podporujú mobilitu európskych pracovníkov v oblasti kultúry, umelcov a zbierok, stimulujú medzikultúrny dialóg a vyzdvihujú súvislosti medzi dedičstvom a súčasnou tvorbou a tvorivosťou.

5. Pracovný plán, ktorý umožňuje vyhodnotiť ich operačnú kapacitu na realizáciu projektu v súvislosti so značkou „Európske dedičstvo“

Lokality uchádzajúce sa o značku musia predložiť **pracovný plán**, v ktorom sa preukáže, že lokality majú operačnú kapacitu na realizáciu predkladaných projektov. Pri posudzovaní pracovného plánu lokalít uchádzajúcich sa o značku sa zohľadnia všetky tieto prvky:

- zabezpečenie **riadnej správy lokality** vrátane vymedzenia cieľov a ukazovateľov,
- zabezpečenie **ochrany lokality a jej zachovania pre budúce generácie** v súlade s príslušnými režimami ochrany,
- zabezpečenie **kvality uvítacích zariadení** a služieb pre návštevníkov, ako sú napríklad historická prezentácia, informácie pre návštevníkov či označenia,
- zabezpečenie **prístupu pre čo najširšiu verejnosť**, okrem iného úpravou lokality alebo odbornou prípravou personálu,
- venovanie osobitnej pozornosti mladým ľuďom, najmä tak, že sa im umožní zvýhodnený prístup na lokalitu,
- propagácia lokality ako **udržateľnej turistickej destinácie**,
- vypracovanie **ucelenej a komplexnej komunikačnej stratégie**, ktorou sa zdôrazňuje európsky význam lokality,

- zabezpečenie, aby bola správa lokality čo najšetrnejšia k životnému prostrediu.

Žiadatelia musia mať operačnú kapacitu na realizáciu svojho projektu. Vo formulári žiadosti sa od lokalít uchádzajúcich sa o značku požaduje, aby preukázali svoju kapacitu predložením:

- **výkazu prevádzkového rozpočtu v rozsahu jednej strany**, ktorý zahŕňa celkovú správu lokality (okrem konzervačných prác) vrátane ročných prevádzkových nákladov, nákladov na komunikáciu, kultúrne, vzdelávacie a výskumné činnosti a aktivity súvisiace s nadväzovaním a budovaním kontaktov, pričom by sa mali uviesť aj hlavné zdroje príjmov, ktoré má lokalita k dispozícii,
- **vyhlásenia v rozsahu jednej strany o svojej organizačnej štruktúre** a ľudských zdrojoch vyčlenených na realizáciu projektu.

Vo fáze podávania žiadosti projekt a pracovný plán **musia obsahovať dlhodobú víziu toho, ako chcú lokality uchádzajúce sa o značku** zdôrazniť svoj európsky význam, ako aj krátkodobú a dlhodobú sériu činností na zdôraznenie európskeho významu lokality.

Keďže sa značka „Európske dedičstvo“ udeľuje natrvalo, projekt a pracovný plán lokality **by sa mali pravidelne aktualizovať a upravovať v priebehu rokov vzhľadom na meniace sa okolnosti**, pričom ide o súčasť pravidelného monitorovania stanoveného v [rozhodnutí č. 1194/2011/EÚ](#).

Aké sú jednotlivé typy žiadostí o lokality?

Značka „Európske dedičstvo“ sa môže udeliť trom typom lokalít:

- **samostatnej lokalite:** žiadosť predkladá „lokalita“, ako je vymedzená v oddiele 3,
- **národnej tematickej lokalite:** spoločnú žiadosť predkladá niekoľko lokalít, ktoré sa nachádzajú v tom istom členskom štáte a ktoré sa spoločne zameriavajú na jednu konkrétnu tému,
- **nadnárodnej lokalite:** spoločnú žiadosť predkladá niekoľko lokalít, ktoré sa nachádzajú v rôznych členských štátoch a ktoré sa spoločne zameriavajú na jednu konkrétnu tému, **alebo** žiadosť predkladá jedna lokalita, ktorá sa nachádza na území aspoň dvoch členských štátov.

Formuláre žiadostí by sa mali predkladať v jazyku(-och) používanom(-ých) v predbežnom výbere na vnútroštátnej úrovni, ak ide o jazyk(-y) patriaci(-e) k 24 úradným jazykom EÚ. Okrem toho by sa kópia formulára žiadosti mala predložiť v angličtine, aby sa urýchlil proces výberu zo strany európskej skupiny nezávislých odborníkov.

V prípade výberu národnej tematickej alebo nadnárodnej lokality na udelenie značky sa značka udeľuje národnej alebo nadnárodnej tematickej lokalite ako celku a pod spoločným názvom.

Pri výbere sa dáva prednosť nadnárodnej lokalite, ktorá spĺňa všetky kritériá.

Národné tematické lokality

Na to, aby bolo možné národnej tematickej lokalite udeliť značku „Európske dedičstvo“, mala by **zahŕňať primeraný počet zúčastnených lokalít**. Okrem toho by mala spĺňať všetky tieto podmienky:

- **preukázanie európskej pridanej hodnoty** spoločnej žiadosti v porovnaní s individuálnymi žiadosťami,
- **preukázanie jasného tematického prepojenia** medzi jednotlivými lokalitami,
- **úplný súlad každej zúčastnenej lokality s kritériami na udelenie značky „Európske dedičstvo“**,
- určenie jednej zo **zúčastnených lokalít za koordinátora národnej tematickej lokality**, ktorý bude pre Komisiu jediným kontaktným bodom,
- podanie žiadosti pod spoločným názvom, ktorý by mal byť stručný a ktorý nesmie obsahovať názvy jednotlivých lokalít.

Žiadosti o národné tematické lokality sa riadia tým istým všeobecným postupom ako žiadosti o samostatné lokality. Predbežne ich vyberá členský štát, v ktorom sa nachádzajú, v rámci obmedzeného počtu najviac dvoch lokalít na výberový rok.

Lokality uchádzajúce sa o značku vyplnia formulár žiadosti o národnú tematickú lokalitu. Formulár žiadosti sa skladá z troch častí:

Časť 1 „Identita a opis“: tento oddiel vyplní koordinátor lokality.

Časť 2 „Osobitné informácie o každej partnerskej lokalite“: tento oddiel vyplní každá partnerská lokalita samostatne.

Časť 3 „Spoločná žiadosť“: tento oddiel vyplní koordinátor lokality.

Koordinátor lokality zhromaždí všetky príspevky a predloží formulár žiadosti o národnú tematickú lokalitu národnému koordinátorovi, ktorý sa má zväziť pri predbežnom výbere na vnútroštátnej úrovni.

V prípade výberu národnej tematickej lokality sa značka „Európske dedičstvo“ udeľuje **národnej tematickej lokalite ako celku pod spoločným názvom**, a nie jednotlivým zúčastneným lokalitám. **Každá zo zúčastnených lokalít má právo vystaviť vo svojich priestoroch dosku so značkou „Európske dedičstvo“**, pričom sa na doske jasne uvedie spoločný názov národnej tematickej lokality. Táto skutočnosť sa musí zohľadniť pri všetkých komunikačných činnostiach, tak na európskej, ako aj na miestnej úrovni, s cieľom vyhnúť sa riziku omylu. Osobitná

pozornosť sa bude tomuto aspektu venovať v rámci pravidelného monitorovania stanoveného v [rozhodnutí č. 1194/2011/EÚ](#).

Nadnárodné lokality

Každá lokalita, ktorá je súčasťou nadnárodnej lokality, by sa mala nachádzať v **jednom z členských štátov zúčastnených na akcii**. Nadnárodné lokality by mali jasne preukázať **výhodu spoločnej žiadosti zúčastnených lokalít v porovnaní so samostatnými žiadosťami**.

Na to, aby bolo možné nadnárodnej lokalite udeliť značku „Európske dedičstvo“, mala by spĺňať všetky tieto podmienky:

- každá lokalita musí spĺňať kritériá značky „Európske dedičstvo“ uvedené v oddiele 5,
- jedna lokalita sa určí za koordinátora lokality, ktorý bude pre Komisiu jediným kontaktným bodom. Ak sa jedna lokalita nachádza vo viacerých členských štátoch, existujú dve možnosti: **buď je za celkového koordinátora lokality určená jedna národná organizácia, alebo je za koordinátora lokality určený jediný nadnárodný orgán**, pričom jeden z členských štátov musí prevziať vedenie a zodpovednosť za proces predbežného výberu a monitorovania,
- podanie žiadosti pod **spoločným názvom**, ktorý by mal byť stručný a **nesmie zahŕňať názvy jednotlivých lokalít, ktoré sú súčasťou nadnárodnej lokality** (pokiaľ žiadateľ nie je jedinou nadnárodnou lokalitou),
- preukázanie jasného tematického prepojenia medzi zúčastnenými lokalitami.

Žiadosti o nadnárodné lokality by sa mali riadiť tým istým postupom ako žiadosti o samostatné lokality. Predbežne ich vyberá členský štát ich koordinátora lokality, a to v rámci obmedzeného počtu dvoch lokalít, ktoré môže tento členský štát vymenovať na výberový rok (upozorňujeme, že ostatné zúčastnené lokality by sa nemali počítať do kvót svojich členských štátov).

Do konzultácií medzi lokalitami, ktoré sú súčasťou nadnárodnej lokality, musia byť od začiatku zapojení všetci príslušní národní koordinátori.

Lokality uchádzajúce sa o značku vyplnia formulár žiadosti o nadnárodnú lokalitu. Formulár žiadosti sa skladá z troch častí:

Časť 1 „Identita a opis“: tento oddiel vyplní koordinátor lokality.

Časť 2 „Osobitné informácie o každej partnerskej lokalite“: tento oddiel vyplní každá partnerská lokalita samostatne.

Časť 3 „Spoločná žiadosť“: tento oddiel vyplní koordinátor lokality.

Koordinátor lokality zhromaždí všetky príspevky a predloží formulár žiadosti o nadnárodnú lokalitu národnému koordinátorovi, ktorý sa má zväziť pri predbežnom výbere na vnútroštátnej úrovni.

Ak členský štát predbežne vyberie nadnárodnú lokalitu, tento členský štát ju musí navrhnúť v mene ostatných členských štátov po vyjadrení ich súhlasu. Národný koordinátor členského štátu, v ktorom sa nachádza koordinátor lokality, musí všetky formuláre žiadostí vrátane sprievodného listu predložiť Komisii spolu.

Ak nadnárodná lokalita a samostatná lokalita obe spĺňajú kritériá na získanie značky „Európske dedičstvo“ v rovnakej miere, pokiaľ ide o kvalitu, vo výbere na európskej úrovni sa uprednostní nadnárodná lokalita.

V prípade výberu nadnárodnej lokality sa značka „Európske dedičstvo“ udeľuje nadnárodnej lokalite ako celku pod spoločným názvom, a nie osobitne zúčastneným partnerským lokalitám. Inými slovami, ak **sa značka „Európske dedičstvo“ udeľuje nadnárodnej lokalite, ktorá sa skladá z piatich zúčastnených partnerských lokalít, potom sa nadnárodnej lokalite udelí jedna značka, a nie päť osobitných značiek piatim partnerským lokalitám.** Každá z **piatich partnerských lokalít má právo vystaviť pri vchode dosku so značkou „Európske dedičstvo“, na doske by sa však mal jasne uviesť spoločný názov nadnárodnej lokality.** Táto skutočnosť by sa mala zohľadniť pri všetkých komunikačných činnostiach, tak na európskej, ak aj na miestnej úrovni, s cieľom vyhnúť sa riziku omylu. Tomuto aspektu by sa mala venovať osobitná pozornosť počas procesu monitorovania.

Procesy monitorovania

Každá lokalita, ktorej sa značka udelí, **sa pravidelne monitoruje** s cieľom zabezpečiť, aby naďalej spĺňala kritériá na udelenie značky a dodržiavala projekt a pracovný plán predložený so žiadosťou. Monitorovanie lokalít, ktorým sa značka udelila, sa vykonáva **každé štyri roky** v súlade s harmonogramom uvedeným v prílohe 1.

Členské štáty zodpovedajú za monitorovanie všetkých lokalít, ktoré sa nachádzajú v ich jurisdikcii. Komisia poskytne členským štátom **spoločný monitorovací formulár** s cieľom zabezpečiť štandardizovaný proces monitorovania. Národní koordinátori by mali zhromažďovať všetky potrebné informácie z lokalít, vyplniť monitorovací formulár a predložiť ho Komisii **do 1. marca** monitorovaného roka.

Za monitorovanie nadnárodných lokalít zodpovedá národný koordinátor v členskom štáte koordinátora lokality. Národný koordinátor by mal zhromaždiť v spolupráci s koordinátorom lokality potrebné informácie zo všetkých lokalít, ktoré sú súčasťou nadnárodnej lokality, vrátane tých, ktoré sa nachádzajú mimo príslušného územia. Tieto informácie by sa mali zhrnúť a začleniť do monitorovacieho formulára.

Európska skupina skúma monitorovacie formuláre a vydáva **správu o stave lokalít, ktorým sa značka udelila**, vrátane odporúčaní, ktoré sa majú v prípade potreby zohľadniť v nasledujúcom období monitorovania.

Odňatie alebo zrieknutie sa značky „Európske dedičstvo“

Ak skupina odborníkov skonštatuje, že lokalita už nespĺňa kritériá alebo že nedodržiava projekt a operačnú kapacitu predložené vo svojej žiadosti, môže začať **postup vedúci k odňatiu** značky lokalite. Tento postup sa vykonáva v dvoch fázach, pričom každá z nich môže trvať až 18 mesiacov:

- V prvej fáze by európska skupina odborníkov mala **začať dialóg s príslušným členským štátom s cieľom uľahčiť vykonanie potrebných úprav lokality**. Kedykoľvek skupina odborníkov usúdi, že boli vykonané úpravy a poskytnuté dostatočné záruky, môže sa rozhodnúť postup uzavrieť.
- **Ak skupina odborníkov po 18 mesiacoch od začiatku dialógu usúdi, že neboli vykonané potrebné úpravy, môže sa rozhodnúť začať druhú fázu postupu**. V tejto druhej fáze by skupina odborníkov mala formálne oznámiť Komisii, aké problémy zistila v súvislosti s danou lokalitou. K oznámeniu by sa malo priložiť odôvodnené stanovisko a praktické odporúčania, ako danú situáciu zlepšiť. Ak lokalita do 18 mesiacov od prijatia oznámenia tieto praktické odporúčania nezrealizuje, európska skupina odborníkov by mala vydať pre Komisiu odporúčanie, aby značku lokalite odňala.

Komisia by potom mala sformalizovať odňatie značky v priebehu nasledujúceho postupu udeľovania značky. Lokalita musí vrátiť Komisii dosku s logom značky „Európske dedičstvo“.

Ten istý postup by sa mal uplatňovať v prípade národných tematických lokalít a nadnárodných lokalít. Uvedené **dialógy by sa mali uskutočniť v členskom štáte** koordinátora lokality. Ak európska skupina odborníkov odporučí odňať značku národnej tematickej lokalite alebo nadnárodnej lokalite, toto odňatie by sa malo vzťahovať na národnú tematickú lokalitu alebo nadnárodnú lokalitu v jej celistvosti. Vo výnimočných prípadoch, keď nie je narušená jednota národnej tematickej lokality ani nadnárodnej lokality, môže však európska skupina odborníkov odporučiť, aby sa odňatie obmedzilo na príslušnú zúčastnenú lokalitu.

Počas celého tohto postupu sa v záujme účinnejšej koordinácie musia všetky kontakty medzi európskou skupinou odborníkov na jednej strane a dotknutou

lokalitou a príslušným národným koordinátorom na strane druhej uskutočniť **prostredníctvom Komisie a národného koordinátora**.

Lokalita, ktorej bola udelená značka „Európske dedičstvo“ sa môže kedykoľvek rozhodnúť, že **sa značky dobrovoľne zrieka**. V tom prípade musí v liste upovedomiť národného koordinátora o svojom rozhodnutí. Národný koordinátor musí vzápätí informovať Komisiu o tomto zrieknutí postúpením kópie listu. Komisia by mala sformalizovať zrieknutie v priebehu nasledujúceho postupu udeľovania značky. Lokalita musí vrátiť Európskej komisii dosku s logom značky „Európske dedičstvo“.

Komunikácia týkajúca sa značky „Európske dedičstvo“

Európska komisia a lokality so značkou „Európske dedičstvo“ majú spoločnú zodpovednosť za komunikáciu a informácie týkajúce sa značky a za zabezpečenie jej viditeľnosti na európskej úrovni.

Komunikačné a marketingové prvky sú zhromaždené v **online súbore nástrojov značky „Európske dedičstvo“**, ktorý predstavuje centrum zdrojov pre zainteresované strany značky „Európske dedičstvo“.

Lokality, ktorým sa značka „Európske dedičstvo“ udelila, musia vo všetkých svojich publikáciách, na všetkých svojich plagátoch, vo všetkých svojich programoch a v rámci iných produktov, ktoré táto lokalita vytvorí, propagovať **logo značky „Európske dedičstvo“**.

Komisia zabezpečuje viditeľnosť značky „Európske dedičstvo“ na európskej úrovni, a to najmä **spravovaním osobitného webového sídla** so všeobecnými informáciami o značke „Európske dedičstvo“ a sieti lokalít, ktorým sa značka udelila. **Viac informácií získate na adrese** <https://culture.ec.europa.eu/cultural-heritage/initiatives-and-success-stories/european-heritage-label>.

Vytváranie sietí medzi lokalitami so značkou „Európske dedičstvo“

Lokality, ktorým sa značka udelila, sa stanú súčasťou **siete lokalít so značkou „Európske dedičstvo“**, ktorá poskytne príležitosti na nadväzovanie kontaktov, výmenu osvedčených postupov a skúseností, aktivity partnerského učenia a vhodný základ pre iniciovanie spolupráce a spoločných projektov.

Rozpočet, ktorý je k dispozícii pre značku „Európske dedičstvo“

Značka „Európske dedičstvo“ má symbolickú hodnotu. **Rozpočet vyčlenený v rámci programu Kreatívna Európa pre značku „Európske dedičstvo“ ako osobitnú akciu pokrýva náklady na realizáciu akcie, a to na európskej úrovni**, vrátane európskej skupiny nezávislých odborníkov, na sprostredkovanie informácií týkajúcich sa značky „Európske dedičstvo“ a zabezpečenie jej viditeľnosti na úrovni Únie a na podporu aktivít súvisiacich s nadväzovaním kontaktov medzi lokalitami, ktorým sa značka Európske dedičstvo udelila.

Lokality so značkou „Európske dedičstvo“ sa vyzývajú, aby v prípade potreby preskúmali možnosť získania finančnej podpory z programov a fondov EÚ.

Komisia pravidelne využíva mapovanie takýchto finančných prostriedkov určených na kultúrne dedičstvo prostredníctvom **sprievodcu Európskej komisie CulturEU**: <https://culture.ec.europa.eu/funding/cultureu-funding-guide>.

Kontakt

- Ak potrebujete ďalšie informácie alebo máte všeobecné otázky týkajúce sa procesu podávania žiadostí, obráťte sa na [národného koordinátora](#) vo svojom členskom štáte.
- V prípade veľmi špecifických otázok sa môžete obrátiť aj na Európsku komisiu, Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru na e-mailovej adrese EAC-EUROPEAN-HERITAGE-LABEL-COORDINATION@ec.europa.eu.

